

Ražot un dzīvot

● Saruna ar Līvānu stikla fabrikas direktoru Jevgeņiju Skreiveru

Tagad ir tāds laiks, ka daudzām lauku lielsaimniecībām un pilsētu rūpniecībām uzņēmumiem nopietni jādomā, kā ekonomiskās krīzes apstākļos izdzīvot. Tādēļ arī Līvānu stikla fabrikas direktoram Jevgeņijam Skreiveram jautāju bez aplinkiem, pavisam tieši:

— Kāds ir noskaņojums jūsu kolektīvā: uz izdzīvošanu vai dzīvošanu?

Direktors atbildēja optimistiski:

— Esam gatavi tikai uz dzīvošanu un uz produkcijas ražošanu vajadzīgajā apjomā. Bankrotēt netaisāmies nekādi. Apgūstot jaunus produkcijas veidus, ražošanu, domājams, pat paplašināsim.

— No kā atkarīga jūsu «izdzīvošana»?

— Viss atkarīgs no sagādātajām izejvielām, kas nepieciešamas stikla iegūšanai. Galvenie komponenti mūsu ražošanā ir smiltis un soda. Republikā ir tikai smiltis pudeļu un burciņu ražošanai. Šķirnes traukiem smiltis ievedam no Ukrainas. Kalcinēto sodu fabrikai piesūta no Krievijas, Ukrainas, Baškīrijas, ir vēl imports. Soda Padomju Savienībā pēdējā laikā kļuvusi par deficītu. To saņemam neregulāri un nepietiekošā daudzumā. Soda fondu šim gadam uz papīra pietiek, bet Krievijas rūpniecība ar mums vēl nav noslēgusi tās piegādes līgumus.

— Bet kā attīstīsiet ražošanu?

— Jāizlīdzas ar to, ko iegūstam apmaiņas ceļā, tas ir, pret sodu preti dodam gatavu produkciju—stikla traukus. Šo ceļu sākām iet pagājušajā gadā un būsīm spiesti to darīt plašākā mērogā šogad. Pērn pēc fondiem sodu saņēmām tikai 47 procentu apmērā. Šogad uz labāku iznākumu nevar cerēt. Ar to ir jāreķinās un jārikojās.

— Līvānu stikla fabrika ir galvenā pārtikas produktu (alus, limonādes) pudeļu ražotāja republikā. Ar ko izskaidrojams šo trauku pašreizējais deficīts, ka par tukšajām pudelēm pat jāpalielina cena?

— Jā, šo stikla taru — pudeles — ražojam mēs un mazliet apvienība «Latvijas stikls» Rīgā. Pagājušajā gadā saražojām 39,5 miljonus gabalu. Bet nepietiek. Laikam pudeles nevajag dod ārpus republikas, ja jau pašiem to pietrūkst.

— Galvenās grūtības ražošanā?

— Tās ir trīs: izejvielas, kuru sagāde pēdējā laikā mums rada lielas raizes; iekārtas, kas ir vecas, nolietotušas, bet jaunu nav un uzņēmumam nav arī līdzekļu, par ko tās iegādāties; un ekoloģija, precīzāk — tās normu ievērošana, jo mūsu fabrika ar izejvielu kaitīgajiem izdalījumiem

stipri piesārņo gaisu. Izejā no pēdējā ir tikai viena: pārcelt uzņēmumu ārpus pilsētas robežām. Bet tas prasa milzu līdzekļus — ap 100 miljonu rubļu. Ne mums, ne ministrijai tādas naudas nav.

— Kāda ir perspektīva?

— Skaidrs ir viens: jāstrādā, jāražo produkcija. Bet tās cenas pa vecam palikt nevar, jābūt jaunām, lielākām cenām. Citādi neizdzīvosim. Izejvielas kļūst arvien dārgākas, un būsīm spiesti pacelt cenas savai produkcijai.

Galvenā mūsu produkcija ir un paliks tautas patēriņa preces — šķirnes trauki. Tad pārtikas produktu un tehniskā tara — pudeles, burciņas, termosī, palīgnozarē — matračī. Pēc gaismas vadiem, ko izmanto kara rūpniecībā, pieprasījums samazinās, to ražošanu sašaurināsim.

— Jūsu uzņēmumā nesēn uzturējās republikas valdības delegācija premjera vietnieka Arņa Kalniņa vadībā. Kādus jautājumus pārrunājāt, ko izlēmāt?

— Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks solījās palīdzēt izejvielu sagādē. Runājām arī par produkcijas cenām, par to palielināšanu. Vienojāmies par brīvām cenām, protams, saskaņotām ar republikas Cenu departamentu. Ekoloģijā pagaidām neko neizlēmām. Fabrikas «pārcešana» ārpus pilsētas nav reāla. Jāierīko dūmvadu filtri.

Jānis GURGONS